

Ольга Радєва

к.е.н., доцент,

Запорізький національний університет,

Діана Горева

студент,

Запорізький національний університет

ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

В умовах ринкових відносин та насамперед в перехідний до ринку період, податкова система є одним з найважливіших економічних регуляторів, основою фінансово-кредитного механізму державного регулювання економіки. Серед усіх податків, що стягуються, найважливіше місце становить саме податок на прибуток.

Розкриття інформації про витрати про податок на прибуток регламентуються МСБО (12). Згідно з ним, обліковий прибуток – прибуток або збиток за період до вирахування податкових витрат [5]. Тобто, це прямий податок, який стягується з підприємства та визначається шляхом коригування фінансового результату на різниці. Платниками податку є резиденти та нерезиденти України, що отримують дохід на території України та за її межами.

Окрім міжнародних стандартів, порядок визначення та звітності податку на прибуток регулює Міністерство фінансів України.

У разі недотримання цих наказів, Кодексом України про адміністративні порушення передбачена відповідальність (від 07 грудня 1984 року № 8073-Х):

1. Стаття 163 прим. 1 (порушення порядку ведення податкового обліку);

2. Стаття 163 прим. 2 (неподання або несвоєчасне подання платіжних доручень на перерахування належних до сплати податків та зборів (обов'язкових платежів)) [2].

Податковими або звітним періодом сплати підприємством податку є календарний рік.

Відповідно до Податкового Кодексу, ставка податку становить 18%. Вона може варіюватися залежно від того, хто є платником податку. Наприклад є особливості до оподаткування страховиків, нерезидентів країни, букмекерської діяльності та лотерей. У цих випадках ставка відсотка становить від 0,3% до 30%. Також, є пільгова категорія, де ставка становить 0%. До таких належать підприємства, в яких річний дохід менше 3млн грн. та ті підприємства, що виплачують заробітну плату кожному працівникові менше 2 мінімальних заробітних плат (8 346,00 грн. у 2019 році при ставці мінімальної заробітної плати – 4 173,00 грн.) [4].

При надходженні активу на підприємство, його одразу ставлять на баланс за первісною вартістю. Згідно з МСФЗ, вартість активів може змінюватися. Їх можуть переглядати за справедливою вартістю або переоцінювати. Коли виникає зміна вартості активу, це веде за собою зміну податкового прибутку (збитку) за період, через що виникають тимчасові різниці. Аби їх уникнути, підприємство коригує вартість активу і тимчасова різниця не виникає. Тож, різниця між балансовою вартістю активу, який переоцінили та сумою сплати податку з нього, називається тимчасовою різницею. Підприємства, в яких річний дохід менше 20 млн. грн., можуть не коригувати фінансовий результат до оподаткування на усі різниці [3]. Це стосується лише доходу. Якщо у підприємства від'ємні значення до оподаткування за минулі періоди, він має спочатку сплатити заборгованість за податком. Підприємство може не коригувати фінансовий результат, але воно має право так робити лише за той період, коли дохід не перевищує 20 млн. грн. Якщо сума доходу змінюється, підприємство повинне знов вносити коригування.

У ситуації, коли виникає заборгованість за сплатою податку (формується відстрочені податкові активи) встановлюється чи може підприємство виплачувати податки у майбутніх періодах [1]. Тобто чи є тимчасові різниці, що зможуть покрити ці витрати. Якщо не є ймовірним, що буде отримано оподаткований прибуток, за рахунок якого можна використати невикористані податкові збитки або невикористані податкові пільги, відстрочений податковий актив не визнається. Під кінець звітного періоду підприємство повинне переоцінити невизнані відстрочені податкові активи. Якщо ж є ймовірність сплати податкового активу за рахунок майбутнього прибутку, то він признається.

У структурі податкових систем більшості розвинених країн світу важливе місце належить податку на прибуток. Надходження від корпоративного прибуткового податку складають незначну частку в дохідній частині бюджетів більшості розвинених країн, проте, цей вид податків грає важливу регулюючу роль. Структурні зміни, що відбулися і відбуваються в податкових системах більшості цивілізованих

країн, стосуються в основному перерозподіли ролі таких прямих податків, як прибутковий податок із громадян і податок із прибутку підприємств (корпорацій). Причому їхня роль залежить, головним чином, від рівня економічного розвитку країни.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 16.10.2019).
2. Бадида М. П. Україні потрібна ефективна система оподаткування. *Фінанси України*. 1999. №8. С. 120-124.
3. Закон України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" від 21.12.2000 р. № 2181-ПІ.
4. Порядок складання декларації про прибуток підприємства, затверджений наказом ДПА від 08.07.97р. № 214, у редакції наказу ДПА від 21.01.98 р. № 37 з змінами і доповненнями.
5. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_012 (дата звернення 16.10.2019).